

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Pravosodni sistemi na ravni EU in držav članic>Redna sodišča v državah članicah

Redna sodišča v državah članicah

Na tej strani so informacije o organizaciji sodišč splošne pristojnosti v Latviji.

Sodišča splošne pristojnosti: uvod

Sodno oblast v Latviji izvajajo **mestna in okrožna sodišča**, **regionalna sodišča** ter **vrhovno sodišče**.

Civilne in kazenske zadeve v Latviji obravnava 40 sodišč, ki so razdeljena na **tri stopnje**: obstaja 34 mestnih in okrožnih sodišč (*rajonu vai pilsētu tiesas*), pet regionalnih sodišč (*apgabaltiesas*) in vrhovno sodišče (*Augstākā tiesa*).

Mestna oziroma okrožna sodišča in regionalna sodišča v Latviji so:

Št.	Mestno oziroma okrožno sodišče	Krajevna pristojnost regionalnega sodišča
1.	1.1 Okrožno sodišče v mestu Kuldīga (<i>Kuldīgas rajona tiesa</i>)	Regionalno sodišče regije Kurzeme (<i>Kurzemes apgabaltiesa</i>)
	1.2 Mestno sodišče v mestu Liepāja (<i>Liepājas tiesa</i>)	
	1.3 Okrožno sodišče v mestu Saldus (<i>Saldus rajona tiesa</i>)	
	1.4 Okrožno sodišče v mestu Talsi (<i>Talsu rajona tiesa</i>)	
	1.5 Mestno sodišče v mestu Ventspils (<i>Ventspils tiesa</i>)	
2.	2.1 Mestno sodišče v mestu Daugavpils (<i>Daugavpils tiesa</i>)	Regionalno sodišče regije Latgale (<i>Latgales apgabaltiesa</i>)
	2.2 Mestno sodišče v mestu Rēzekne (<i>Rēzeknes tiesa</i>)	
3.	3.1 Okrožno sodišče v mestu Ogre (<i>Ogres rajona tiesa</i>)	Regionalno sodišče v Rigi (<i>Rīgas apgabaltiesa</i>)
	3.2 Okrožno sodišče regije Kurzeme v Rigi (<i>Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa</i>)	
	3.3 Okrožno sodišče regije Latgale v Rigi (<i>Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa</i>)	
	3.4 Okrožno sodišče regije Vidzeme v Rigi (<i>Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa</i>)	
	3.5 Okrožno sodišče regije Zemgale v Rigi (<i>Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa</i>)	
	3.6 Okrožno sodišče severne regije v Rigi (<i>Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa</i>)	
	3.7 Okrožno sodišče v Rigi (<i>Rīgas rajona tiesa</i>) ¹	
4.	4.1 Okrožno sodišče v mestu Alūksne (<i>Alūksnes rajona tiesa</i>)	Regionalno sodišče regije Vidzeme (<i>Vidzemes apgabaltiesa</i>) ²
	4.2 Okrožno sodišče v mestu Cēsis (<i>Cēsu rajona tiesa</i>)	
	4.3 Okrožno sodišče v mestu Gulbene (<i>Gulbenes rajona tiesa</i>)	
	4.4 Okrožno sodišče v mestu Limbaži (<i>Limbažu rajona tiesa</i>)	
	4.5 Okrožno sodišče v mestu Madona (<i>Madonas rajona tiesa</i>)	
	4.6 Okrožno sodišče v mestu Valka (<i>Valkas rajona tiesa</i>)	
	4.7 Okrožno sodišče v mestu Valmiera (<i>Valmieras rajona tiesa</i>)	
5.	5.1 Okrožno sodišče v mestu Aizkraukle (<i>Aizkraukles rajona tiesa</i>)	Regionalno sodišče regije Zemgale (<i>Zemgales apgabaltiesa</i>) ³
	5.2 Okrožno sodišče v mestu Bauska (<i>Bauskas rajona tiesa</i>)	
	5.3 Okrožno sodišče v mestu Dobeles (<i>Dobeles rajona tiesa</i>)	
	5.4 Mestno sodišče v mestu Jelgava (<i>Jelgavas tiesa</i>)	
	5.5 Okrožno sodišče v mestu Jēkabpils (<i>Jēkabpils rajona tiesa</i>)	
	5.6 Okrožno sodišče v mestu Tukums (<i>Tukuma rajona tiesa</i>)	
6.	6.1 Okrožno upravno sodišče (<i>Administratīvā rajona tiesa</i>)	Regionalno upravno sodišče (<i>Administratīvā apgabaltiesa</i>)

¹ Okrožno sodišče v Rigi ima sodno poslopje v mestu Jūrmala, njegova krajevna pristojnost pa je enaka krajevni pristojnosti okrožnega sodišča v Rigi.

² Regionalno sodišče regije Vidzeme ima sodno poslopje v mestu Madona, njegova krajevna pristojnost pa obsega krajevne pristojnosti okrožnih sodišč v mestih Alūksne, Gulbene in Madona.

³ Regionalno sodišče regije Zemgale ima sodno poslopje v mestu Aizkraukle, njegova krajevna pristojnost pa obsega krajevne pristojnosti okrožnih sodišč v mestih Bauska, Aizkraukle in Jēkabpils.

Upravne zadeve obravnavajo:

okrožno upravno sodišče (*Administratīvā rajona tiesa*),

regionalno upravno sodišče (*Administratīvā apgabaltiesa*),

upravni oddelek vrhovnega sodišča (*Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments*).

Krajevna pristojnost **regionalnega upravnega sodišča** in **okrožnega upravnega sodišča** obsega celotno upravno ozemlje Latvije. Okrožno upravno sodišče ima pet sodnih poslopij, po eno v vsaki pravosodni regiji (Riga, Jelgava, Rēzekne, Valmiera in Liepāja).

Krajevna pristojnost sodišč je določena v **uredbi o mestnih in okrožnih sodiščih, regionalnih sodiščih ter o krajevni pristojnosti teh sodišč**.

Stvarna pristojnost

V skladu z **zakonom o kazenskem postopku** so za vse kazenske zadeve na prvi stopnji pristojna mestna in okrožna sodišča. Za kazenske zadeve, ki vključujejo vprašanja državne tajnosti, je na prvi stopnji pristojno okrožno sodišče regije Vidzeme v Rigi. Pritožbo zoper sodno odločbo okrožnega ali mestnega sodišča na podlagi pritožbe iz vseh pritožbenih razlogov (*apelācija*) obravnava regionalno sodišče kot pritožbeno sodišče. Pri kazenskem oddelku vrhovnega sodišča (*Augstākās tiesas Kriminālietu departaments*) je mogoče vložiti pritožbo zoper sodbo katerega koli nižjega sodišča le glede pravnih vprašanj (*kasācija*). Pri mestnih in okrožnih sodiščih kazenske zadeve obravnava sodnik posameznik. Če je kazenska zadeva še posebno zapletena, lahko predsednik sodišča prve stopnje odloči, da jo mora obravnavati senat treh sodnikov takega sodišča. Pritožbe v kazenskih zadevah (pritožbe iz vseh pritožbenih razlogov ali samo glede pravnih vprašanj) obravnava senat več sodnikov.

V skladu z **zakonom o civilnem postopku** so za civilne zadeve na prvi stopnji pristojna okrožna in mestna sodišča, razen če je po zakonu pristojno regionalno sodišče. Zahteve za izvršitev nespornih obveznosti (*bezstrīdus piespiedu izpildīšana*) in izvršitev obveznosti na podlagi obvestila sodišča (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtība*) obravnava zemljiškoknjižni urad zadevnega okrožnega ali mestnega sodišča. Regionalna sodišča kot sodišča prve stopnje obravnavajo:

postopke v sporih glede lastništva nepremičnin, razen razdelitve premoženja med zakoncema;

postopke v zvezi z zaščito pravic iz patenta, blagovnih znamk in zaščitenih geografskih označb;

postopke v zvezi z insolventnostjo in likvidacijo kreditnih institucij.

Če je v zadevi združenih več zahtevkov in so nekateri od njih v pristojnosti okrožnega ali mestnega sodišča, drugi pa v pristojnosti regionalnega sodišča, ali če je okrožno ali mestno sodišče sprejelo nasprotni zahtevek, ki je v pristojnosti regionalnega sodišča, zadevo v skladu z zakonom o civilnem postopku obravnava regionalno sodišče. Regionalno sodišče v Rigi je na prvi stopnji pristojno za civilne zadeve, ki vključujejo vprašanja državne tajnosti. Na sodiščih prve stopnje civilne zadeve obravnava sodnik posameznik, pritožbe zoper njih (pritožbe iz vseh pritožbenih razlogov ali samo glede pravnih vprašanj) pa obravnava senat več sodnikov.

Zadeve v zvezi z upravnimi kršitvami obravnavajo okrožna in mestna sodišča ter regionalna sodišča, ki so pristojna za civilne in kazenske zadeve. V skladu z **latvijskim zakonikom o upravnih kršitvah** se odločba, ki jo izda višji organ, lahko izpodbija pred okrožnim ali mestnim sodiščem. Pritožba zoper odločbo sodnika okrožnega ali mestnega sodišča se lahko vloži pri regionalnem sodišču, če latvijski zakonik o upravnih kršitvah to izrecno določa. Zoper odločbo pritožbenega sodišča v postopku za ugotavljanje upravnih kršitev se ni mogoče pritožiti; veljati začne na dan izdaje.

V skladu z **zakonom o upravnem postopku** se upravne zadeve na prvi stopnji obravnavajo pri okrožnem upravnem sodišču, razen če zakon določa drugače.

Če zadevo kot sodišče prve stopnje obravnava okrožno upravno sodišče in mora preveriti informacijo, ki vključuje vprašanje državne tajnosti, se zadeva obravnava pri okrožnem upravnem sodišču v Rigi. Če zakon določa, da upravno zadevo na prvi stopnji namesto okrožnega upravnega sodišča obravnava regionalno upravno sodišče ali upravni oddelek vrhovnega sodišča, se zadevna vloga vloži pri regionalnem upravnem sodišču oziroma upravnem oddelku vrhovnega sodišča. Stranka lahko v upravnem postopku vloži pritožbo zoper sodno odločbo ali stransko odločbo sodišča prve stopnje iz vseh pritožbenih razlogov, razen če zakon določa, da pritožba zoper sodno odločbo ni mogoča ali da je mogoča le pritožba glede pravnih vprašanj. Zoper sodbo okrožnega upravnega sodišča, ki še ni začela veljati, se lahko vloži pritožba pri regionalnem upravnem sodišču. Stranka lahko v upravnem postopku vloži pritožbo glede pravnih vprašanj zoper sodno odločbo ali stransko odločbo pritožbenega sodišča, če je sodišče kršilo materialne ali procesne predpise ali če je med postopkom presešlo svojo pristojnost. Pri sodišču prve stopnje upravne zadeve obravnava sodnik posameznik ali senat več sodnikov, pri pritožbenem sodišču pa pritožbe iz vseh pritožbenih razlogov ali pritožbe glede pravnih vprašanj obravnava senat več sodnikov.

V skladu z **zakonom o patentih** regionalno sodišče v Rigi kot sodišče prve stopnje obravnava naslednje zadeve v zvezi s pravnim varstvom izumov v civilnih postopkih:

zadeve v zvezi s ponovno vzpostavitvijo pravic do patenta;

zadeve v zvezi z razveljavitvijo patenta;

zadeve v zvezi s pravicami predhodne uporabe;

zadeve v zvezi z nezakonito uporabo patenta (kršitev patenta);

zadeve v zvezi z razglasitvijo kršitve patenta za nično in neveljavno;

zadeve v zvezi s podelitvijo licence, pogodbenimi določbami licence ali izpolnjevanjem takih določb;

zadeve v zvezi s pravico do odškodnine zaradi nemožnosti javne uporabe izuma.

V skladu z **zakonom o modelih** regionalno sodišče v Rigi kot sodišče prve stopnje obravnava naslednje spore v zvezi s pravnim varstvom modelov:

spore v zvezi s priznanjem pravic do modela;

spore v zvezi z razveljavitvijo registracije modela;

spore v zvezi z nezakonito uporabo modela (kršitev modela);

spore v zvezi s podelitvijo licence, pogodbenimi določbami licence ali izpolnjevanjem takih določb.

Vrhovno sodišče sestavljajo civilni oddelek, kazenski oddelek, upravni oddelek in civilni senat. Civilni senat obravnava pritožbe zoper sodbe regionalnih sodišč, izdane na prvi stopnji, na podlagi vseh pritožbenih razlogov. Civilni oddelek, kazenski oddelek in upravni oddelek vrhovnega sodišča obravnavajo pritožbe glede pravnih vprašanj zoper vse sodbe okrožnih, mestnih in regionalnih sodišč ter delujejo kot prvostopenjska sodišča v zadevah, ki se nanašajo na odločitve sveta državnega revizijskega urada (*Valsts kontroles padome*), sprejete v skladu s postopkom iz člena 55 zakona o državnem revizijskem uradu. V civilnem senatu vrhovnega sodišča zadeve obravnavajo trije sodniki; v oddelkih pa zadeve obravnava senat treh sodnikov ali senat v razširjeni sestavi, če glede nekaterih zadev tako določa zakon.

Sodniki pri **zemljiškoknjižnih uradih** (*zemesgrāmatu nodaļas*) vpisujejo nepremičnine v zemljiško knjigo in podeljujejo s tem povezane pravice ter obravnavajo zahteve glede izvršitve nespornih obveznosti in izvršitve obveznosti na podlagi obvestila sodišča. Sodniki pri zemljiškoknjižnih uradih imajo pravni status sodnikov mestnih in okrožnih sodišč. V skladu z **zakonom o zemljiški knjigi krajevne pristojnosti** zemljiškoknjižnih uradov ustrezajo krajevnim pristojnostim mestnih in okrožnih sodišč; izjema je zemljiškoknjižni urad v Rigi, katerega krajevna pristojnost obsega krajevno pristojnost naslednjih sodišč: okrožnega sodišča regije Kurzeme v Rigi, okrožnega sodišča regije Vidzeme v Rigi, okrožnega sodišča severne regije v Rigi, okrožnega sodišča osrednje regije v Rigi, okrožnega sodišča regije Latgale v Rigi in okrožnega sodišča regije Zemgale v Rigi, krajevna pristojnost zemljiškoknjižnega urada okrožja Rige pa obsega krajevno pristojnost okrožnega sodišča v Rigi (*Rīgas rajona tiesa*) in mestnega sodišča v mestu Sigulda (*Siguldas tiesa*).

Pravne zbirke podatkov

Ime in URL zbirke podatkov

Portal nacionalnih sodišč

eTiesas – portal e-storitev nacionalnih sodišč

Vrhovno sodišče

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine zbirke podatkov

Portal nacionalnih sodišč zagotavlja najnovejše splošne informacije o sodiščih v Latviji.

Na portalu e-storitev nacionalnih sodišč je mogoč dostop do podatkovne zbirke anonimiziranih sodnih odločb, mogoče je spremljati sodne postopke v elektronski obliki, vložiti elektronske zahtevke pri sodišču, s pripomočkom za izračun taks in provizij izračunati stroške sodnih postopkov in plačljivih storitev, prejemati in vlagati elektronske obrazce ter dostopati do drugih elektronskih storitev.

Portal vrhovnega sodišča vsebuje arhiv sodne prakse, ki omogoča iskanje po odločbah vrhovnega sodišča glede na posamezno temo ali zbirkah sodne prakse. Informacije so na voljo v oddelku *Judikatūra* (sodna praksa).

Ozadje

Informacije, objavljene na portalu nacionalnih sodišč, ter odločbe in zbirke sodne prakse vrhovnega sodišča, objavljene na portalu vrhovnega sodišča, so trenutno na voljo samo v latvijskem jeziku.

Zadnja posodobitev: 16/04/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.